

# SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan **zvečer**, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

## Ne pozabimo „Mira!“

Ko je lansko leto g. Einšpieler raznanil, da bode po Novem Letu izdaval za koroške Slovence časnik „Mir“, vzbudila je ta vest po vseh slovenskih pokrajinah veliko veselje, kajti vedeli smo, da je s tem napočil dan, ko se bode slovenski narod tudi na Koroškem znebil smrtonosnega dremanja, ter se začel zavedati svoje narodnosti. Klic g. Einšpielerja, naj mu priskočimo Slovenci na pomoč, nij ostal klic upijóčega v puščavi. Povsod odpirale so se rodoljubne roke, po vseh krajih naše domovine oglašali so se naročniki za „Mir“, a liste prepuščali koroškim kmetom. Na tak način, in ker se je več kmetov na Koroškem naročilo, kakor je g. Einšpieler kedaj v sanjah upal, doseglo se je, da se je Mir koncem prvega leta že tiskal v 2100 iztisih.

V kratkem časi, v teku jednega leta pridobil si je list mej našimi brati na Koroškem velik upliv: zvedeli so, da drugi Slovenci še nismo pozabili na-nje, čitali so, kako mogočno sta se za nje. za slovenske šole potegovala g. dr. Vošnjak v državnem in g. Einšpieler v deželnem zboru, ter se začeli tudi sami gibati. Cela vrsta občin in krajin šolskih svetov poslala je g. Einšpielerju zahvalna pisma. Jedna občina, vrla občina sv. Jakoba v Rožnej Dolini, oglasila se je že pri deželnem šolskem svetu za slovenske šole, in ker je ta njeno prošnjo odbil, uložila je poziv na ministerstvo ter je voljna, če jej tudi to pravične zahteve ne spolni, stopiti pred državni sod. Torej je še samo vprašanje časa, kedaj se otvori prva slovenska šola na Koroškem.

Kakor hitro pa bodo druge občine v „Miru“ izvedele, kako se je ta občina borila za slovensko šolo, posnemale bodo lepi vzgled.

Ko so se letos vršile v mnogih občinah volitve v občinski odbor, opazovali smo, kar je do sedaj nečuvno mej Korošci, da se je osnovala slovenska stranka, stopila na volišče, ter se zmago-

nosno borila, kazavši svetu, da še Slovenec na Koroškem živi, se zaveda, in hoče biti gospodar na svojej zemlji!

Tako vidimo povsod po celem Koroškem, kjer bivajo Slovenci, veselo življenje, nadpolno gibanje, katero je vzbudil in prouzročil „Mir“. Njegov upliv raste od dne do dne, in ko bodo, če se ne motimo, že prihodnje leto volitve za deželni zbor, tedaj upamo, bode uspešno izvrševal svojo nalogo: vodil, svetoval, svaril kmete slovenske, da bodo volili in poslali v deželni zbor moše, ki bodo pomagali g. Einšpielerju v svetem boji za pravice slovenskega naroda.

G. Einšpieler obrača se zopet do nas, da mu pritečemo na pomoč. Dajmo mu to pomoč! Ne govorimo: „Mir“ je sedaj že na tako trdnih nogah, da izhaja brez naše podpore. Res ima „Mir“ na Koroškem lepo število naročnikov, ali to je še vse premalo, da bi mogel s temi pri tako nizkej ceni 1 gl. za celo leto izhajati. Kakor hitro bi se pa ta povišala, zgubil bi list mnogo naročnikov, katerim je samo sedaj možno bilo se na-nj naročiti, ker je naročnina tako majhna. Če pa zgubi list mnogo naročnikov, zgubi še trikrat več čitateljev, zgubi s tem mnogo svojega upliva; gibanje, ki se je sedaj začelo na Koroškem tako lepo i upapolno, postalo bo slabejše, narodna zavest širila se bo počasneje, in prebujenje in prerodenje koroških naših bratov zakasnjevalo se bo na večno škodo slovenskega naroda! Na Koroškem pa ne smemo zamuditi ne meseca, ne tedna, ne ure, ako hočemo, da si ohranimo meje, katere imamo še do sedaj.

Zatoj društva in Čitalnice, ki ste se lansko leto spomnile „Mira“, postavite tudi letos par forintov v proračun za „Mir“, in vi rodoljubi, ki ste letos utrpeli oni forint, kojega ste lani darovali za „Mir“ v prosep narodne stvari na Koroškem, položite tudi letos to majhno žrtvo na oltar domovine, katera žrtva, kakor vidite, prinaša stoteren sad.

Če je komu forint preveč, dobro: on je večkrat v družbi drugih četirih, petih; naj se spomni tedaj

„Mira“, forint je hitro zložen! Tako naj bogati in siromak vsak po svojej moči žrtvuje, in slovenska reč na Koroškem mora napredovati!! I. D.

## Politični razgled.

### Notranje dežele.

V Ljubljani 15. decembra.

V sredo je v državnem zboru trgovinski minister opozarjal na mejnarodno električno razstavo leta 1883. in želi, da bi se kmalu v posvet vzeli načrti postave o začasnem varstvu privilegija, da se mogó inostranskim razstavljalcem objaviti te udobnosti. — Postavni načrti o izjemnih sodiščih v Dalmaciji in pospeševanju lokalnih železnic vzprejmó se brez debate. — Debata o obrtni noveli je v tej seji močno napredovala; obravnalo se je 19 paragrafov. Prišel je debato vladni zastopnik baron Weigelsperg, kateri je izjavil, da se vlada ne bode ustavljala nasvetu Reschauerjevemu o izvzetji domače industrije iz obrtnega reda, če se nasvet primerneje izrazi; sicer pa poudarja, da je vlada vedno posebno pozornost obračala na domačo industrijo, kar svedoči razne strokovnjaške šole. Potem predlaga Zatoriski, da se naj vzame v alinejo 3 točka, po kateri naj bi se domača industrija sploh izključila iz uvrstjenosti mej obrte. Löblich polemizuje proti Matscheku in dokazuje, da je mej vladanjem obrtne svobode obrtni stan najbolj propadel in obubožal, zato je treba kreniti na drugo pot. Herbst pripisuje Reschauerju in Exnerju zaslugo, da sta opozorila na važnost izrečne izjeme domače industrije ter izraža mej obligatnimi branci na vlado in večino svoje zadovoljstvo, da je desnica dotičnim željam levice ustregla. (Sicer pa je obrtni odsek v principu sam bil za to izjemo, le v formalnem oziru se je slo za to, se li ta izjema izrečno vzprejme, ili ne.) Pri glasovanji vzprijel se je §. 1. z dodatki Zatoriskega in Mieroszowskega (določba o tovarniških in trgovskih obrtih po deželnej obrtni oblasti) in Adamk (legislativni spisek rokodelstev). Proti §. 2., ki govori o lastninskej pravici, govoril je le Fr. Suess. Pri glasovanji se je njegov predlog zavrgel in §§. 2. do uštetega 13. so se nespremenjeno vzprijeli. Pri §. 14., ki našteva koncesijonirane obrti, govori grof Mierosowski, ki s posebnim ozirom na pomanjkanje podkovskih mojstrov v Galiciji želi, da bi se pod-

## LISTEK.

### Slovenska mati.\*)

Tako zove se knjižica, ki je ravnokar izšla v „Narodnej tiskarni“ v Ljubljani, in ki je namenjena materam v pouk, kako naj sebe in svoje otroke zdrave ohranijo. Spisal jo je celjski, po slovenskem Štajerskem občeznani veteran in visoko čislani poštenjak-narodnjak dr. Kočevár.

Knjižica ima 48 strani velike osmerke in je razdeljena v četiri oddelke.

V uvodu nam gospod pisatelj pove, kateri uzroki so ga napotili, da se je vsedel ter spisal to knjižico. Njegov namen je v okom priti onemu zlu, ki ga navadno imenujemo maternico ali po zdravniško: histerijo — to je bolezen, ki je ženskemu spolu lastna in ki se pokazuje v različnih krajih živčevja.

\*) Dobiva se pri g. pisatelji in v „Narodnej tiskarni“ v Ljubljani.

Bistvo tej bolezni je bromota, pešanje, nemóč, ki se pojavlja ali po prevelikej razdraženosti (občutljivost, nevralgija, božjast) ali pa po mrtvoudnej ohlapnosti (mrtvoudnost, slaboumje), in sicer ali na celem životu ali pa le na posameznih delih života.

Ker pa je prava sreča v rodbini največ odvisna od zdrave in pametne žene, moramo besedam g. pisatelja pritrditi, ki pravi, „da so imenovane ženske bolezni nesreča za posamezne rodovine in za ves slovenski narod,“ kajti vzvišeni in naravni poklic vsake žene je, da postane mati, gospodinja, zvesta spremljevalka moževa, ljubezniva oskrbnica svojih otrok, kakor je na drugej strani poklic moža, da sebe in svojo družino preživi, ter se v državi kot značajan in delaven državlján vede, in to je le mogoče, ako sta oba dobrega zdravja. — Ker pa je žena že vsled svojega poklica v naravi — progeneraciji — raznoterim spremembam v življenji podvržena bolj nego mož, in ker je že od narave bolj rahla in občutljiva, razumljivo je, da se ne more

proti vnaojim uplivom tako uspešno braniti, kakor mož, da torej laglje zbolí ter podleže.

Namen brošurice je torej, matere poučiti, kako si lahko zdravje ohranijo, in ker je brošurica pisana za matere vsacega stanu, je nje jezik tudi prostemu ljudstvu razumen.

Želeli bi samo, da g. pisatelj namen, katerega je imel pred očmi pisoč ono brošurico, v resnici doseže.

Ker nij naš namen vsebino brošurice z znanstvenega in strokovnjaškega stališča kritikovati, — manjka nam za tako kritiko tudi pravega prostora — opozarjamo samo slovenske matere na ono knjižico s željo, da bi si nauke v brošurici navedene dobro zapomnile in se po njih ravnale. — Vendar ne bode škodilo, ako tudi v „Slovenskem Narodu“ nekatere stavke in odlomke, posnete iz brošurice, priobčimo pojasnjevaóč jih po svoje.

Jako na pravem mestu stoji opomba pisateljeva, „da se naj dekleta kuhati učijo prej ko se omožijo.“ Kdor je iz kmetkega stanu vzrastel, ali kdor je več časa mej kmeti prebival,

kovstvo ne vzprejelo mej koncesijonirane obrti, a ko mu trgovski minister razloži, da se bode pomanjkanju izprašanih podkovskih mojstrov s tem v okom prišlo, da se bodo potom naredb olajšale dotične preskušnje, umakne svoj predlog. §. 14. se vzprejme z dostavkom poslanca Hevere, da se mej koncesijonirane obrti vzame tudi poprava parnih kotlov. K §. 15. želi poslanec Steudel, da bi se naj pri oddaji pravice za točarenje žganih pijač ne delalo razločka mej hladnimi in vročimi; podpira ga tudi Löblich. a ustavlja se mu poročevalec grof Belcredi in odsekov načrt tega paragrafa vzprejme se nespremenjen, isto tako tudi daljni §§. do 20. Na to se seja sklene ob 2. popoldne.

V zadnji seji budgetnega odseka odobril se je najprej uporabljeni kredit za predarlsko železnico v znesku 2½ milijona gld. Na to se obravnajo: Subvencije in dotacije deželnim zakladom, posebno gališkemu zemljiščno-odveznemu fondu, najvišji dvor, kabinetna pisarna, državni zbor, državno sodišče in ministerski svet. Pri točki „gališki zemljiščno odvezni fond“ predlaga Herbst odložitev posvetovanja, dokler vlada ne predloži nasveta, kako bi se ta zadeva rešila. Večina je na predlog Zeithammera sklenila takoj preiti v posvetovanje, na kar izjavi Herbst, da se nebe dalje udeleževati posvetovanja ter zapusti sejo. Živahna in zanimljiva debata se prične pri točki „dispozicijski fond“. Dr. Russ se pritožuje nad zdivjanotjo tona v oficijoznem časnikarstvu, katerim opozicijski listi ne morejo odgovarjati, ker se boje konfiskacije. Izrečno omenja Russ „Triester Tagblatt“, „Tribüne“ in „Moravská Orlice“. Taaffe mu je ostro odgovoril, da se oficijozni časniki omejuje strogo na odbijanje napadov; da se pa vsaki list, ki ne grdi in napada vlade, imenuje oficijozen, za to on ne more nič. Zeithammer omenja, da oficijozni listi baš tako ravnaajo z večino, ko z manjšino, kar pa zadeva zdivjanosti, je to le dedščina iz časov Auersperga, tedaj se je ona posebno negovala. Konfiskovalo se je pod prejšnjo vlado pogostejše in brezobzirnejše nego keda; o tem mogó posebno česki žurnalisti marsikaj povedati. Osebna preganjanja so sedaj, hvala Bogu, popolnem prenehala.

Še jedenkrat česka privatna šola na Dunaji. Od strani c. kr. deželnega šolskega sveta došel je okrajnemu šolskemu svetu potom deželnega namestništva odlok ministerstva za uk in bogočastje s katerim se društva „Komenský“ dovoljuje ustanoviti privatno šolo v X. okraju dunajskem. Ob jednom se je magistratu naročilo, da ta odlok objavi društvu „Komenskemu“, kar se je tudi zgodilo. — „Predstavka“ deželnega šolskega sveta torej nij mnogo uplivala in moral se je izvršiti odlok. Vendar se pa to nij zgodilo brez demonstracije. Položili so namreč štirje zastopniki niževavstrijskega deželnega odbora (Raab, Weitlof, Kopp, Lustkandl) in dva izmed treh zastopnikov mestnega zastopa (Hoffer in Wiener) svoje mandate. To naj bi bilo le povod drugim demonstracijam. In res se uže čuje, da bodo tudi člani okrajnega šolskega sveta odložili svoje mandate, in da se je krajni šolski svet v Favoritah odločil, da ne bo obznanil ministerijalnega odloka ter da se bo ondu sklical shod volilcev, ki naj bo protestoval proti tej naredbi.

V prejšnji policijskeji jetnišnici dunajskeji, ki služi sedaj v prenočišče brezdomnikov nastala je v torek povodom zdravniškega preiskovanja, kojemu se je posebno jeden iz teh zdivjanih ljudij upiral, nevarna revolta. Lopovi napadli so stražnike; treba je bilo pomoči policijstov, kojih 50 je komaj ubranilo razširjajoči se upor. Mej tem zažgali so bili nevrednoži postelje in s silo

branili gasiti došlej požarneji straži. Še le, ko so 35 najhujših upornikov zvezali in odpeljali, posrečilo se je napraviti zopet mir. — Zopetni dokaz, kako dunajski mestni zastop, haveč se vedno le z visoko politiko, zanemarija v njegovo področje spadajoče zavode.

## Vnanje države.

Srbski kralj izrazil se je tako-le poslancem skupščine, kateri so ga bili šli pozdravit: „Po mojih mislih ste vi sami uzrok, da se skupščina ne more še otvoriti. Ne vem, zakaj bi v sedanjem slučaju, ko se nam tako mudi, čakali na devet skupščinarjev? Če se vam zdi prav, prične skupščina uže jutri labko svoje delovanje“. Takoj potem obdržavala se je seja vladinega kluba, v kateri je bila živahna debata; nekateri odborniki so izrekli, da pred svojimi volilci ne bi mogli zagovarjati očitivnega preloma ustave. Sklenilo se je potem, da se še počaka. Ako odsotni skupščinarji ne dojdejo do srede večer, se bode v ponočnej seji sklenilo, se bode li drugi dan pričela skupščina tudi pri nezadostnem številu poslancev. — Kneinja Julija Orenberg, bivša soproga Mihajla Obrenoviča III., ki je bila v imenu kralja in vlade povabljena v 18 dan t. m. k slovesnemu odkritju Mihajlovega spomenika, je to povabilo vsled nevarnega obolenja njenega očeta obžalovaje odbila.

Čuje se, da bode ruska carska obitelj v zgodnej spomladi nastopila potovanje v inozemstvo ter na tej poti obiskala Copenhagen, London, Paris in druga glavna mesta. — Iz Odese se poroča, da so ondodni dijaki v noči z 8. na 9. decembra siloma udrli vrata vseučilišča ter da so v jednej dvorani opravljali zadušnico za sodruge, ki so pali pri neredih v Kazanu in Charkovu. — Poročilo komisijona za židovsko vprašanje poudarja potrebo številjenja vseda židovskega prebivalstva na Ruskem. — Za leto 1883. namenjena je energična izpeljava strateških železnic. Proga Zabinka-Pinsk, ki se je letos ob stroških vojnega ministerstva z vojaki tako naglo dodelala, bode se nadaljevala do Brianskega. Ob jednom se namerava izpeljati proga Brzes-Moskva in Brzes-Kijev.

V nemškem državnem zboru interpeloval je poslanec Windthorst, kaj li misli storiti zvezni svet z ukrepom državnega zbora, zadevajoč odpravo postave o nedopuščenem opravljanju crkvenih služeb. Državni tajnik Böttcher mu odgovori, da je zvezni svet na odsekov predlog sklenil, da ne bode privolil ukrepu državnega zbora. O uzrokih te odvrnitve se vlada ne more izjaviti; ona da je principijalno zankala motivirati svoje sklepe nasproti državnemu zboru.

## Domače stvari.

— (Tisoč cekinov) razpisuje poljedeljsko ministerstvo za izumljenje najboljšega načina, kako premeniti kuhinjsko sol, da je prikladna za živino. Ta način moral bi ustrezati naslednjim pogojem: 1. Sol na novi način izgotovljena se mora uže na prvi pogled spoznati, da nij za ljudski užitek; 2. ne sme biti škodljiva zdravju živine, niti okusu niti duhu zoperna; 3. ne sme se jej primešati nič strupenega; 4. stroški ne smejo biti veliko večji, nego za dosedaj navadne načine. Za razsodbo predloženih predlogov imenovala se bode posebna komisija, katera potem prisodi nagrado. Obrok takim predlogom določen je do 31. januarja 1883. l.

— (Nova pivovarna v Zalogu.) Firma Dreher kupila je, kakor se govori, etablissement za

impregniranje železniških pragov v Zalogu poleg Ljubljane in bode uže prihodnjo spomlad začela zidati velikansko pivovarno. Ko bode popolnem dozidana, opustiti misli dosedanje pivovarno pri Sv. Ivanu v Trstu.

— (Umrli) je v četrtek 7. t. m. g. Davorin Štrumbelj, kaplan v Metliki, vsled vročinske bolezni.

— (Narodna „Čitalnica“ v Boveci) bode imela dne 27. decembra t. l. ob 2 popoldne svoj redni letni občni zbor. K temu se vsi p. n. udi uljudno vabijo. Program: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo knjižničarja. 4. Poročilo denarničarja. 5. Volitev novega odbora. 6. Naročilo časnikov. 7. Prodaja časnikov in 8. Razni navsveti.

— („Popotnik“,) list za šolo in dom, se, kakor poroča „Slov. Gosp.“, počenši od novega leta ne tiska več v Celji pri Rakuši, ampak pri J. Leonu v Mariboru. Naročnina: 3 gld. za vse leto, 1 gld. 60 kr. za pol leta, pošilja naj se g. Leon-u, dopisi pa g. Mih. Nerat-u, nadučitelju v Mariboru. S tem je „Popotnik“ storil korak, ki bodo vsem narodnjakom po godu.

— (V Ormoži) določena je uvožna postaja (Einbruchsstation) in se smejo hrvatska goveda, surovine in cunje uvažati vsako soboto od 11. ure popoldne do 4. ure popoldne.

— (Iz Maribora.) Prebivalci koroškega predmestja želijo most dobiti čez Dravo, da stopijo v zvezo z nasprotnim obrežjem pri sv. Jožefu. Temu pa nasprotujejo meščani graškega predmestja. Vsled tega je bilo meščanstvo pri volitvah v mestni zastop razklano na dve stranki. Zmagali so v III. in II. razredu koroščaki. Slovenci se iz mnogih uzrokov nijso hoteli udeležiti. Stari župan dr. Reiser je pa vse častne službe odložil in za čas volitev potegnil na Nemško k svojemu tastu v Lipsko. Slovencem ostane v slabem spominu, ker je hotel zabraniti postavljenje Slomškovskega spomenika v stolnej cerkvi. Motil je pa le svečanost, ker družega nij mogel doseči. Sicer pa moremo opomniti, da je bil podpihovan od nekega visokega nemškutarja v posebnem pismu. To je dobil naroden mož v roke in tako se je lisičja zvijačnost zvedela in pride ob svojem času še jasneje na dan. Nič pa ne bi rekli, ko bi bivši ta župan vse „Schwabe“, ki so za njim k nam prišli in se pri nas obogatili, pa sedaj Slovence pomagajo zatirati, seboj potegnil v prusko-nemški „Reich“. — V Čitalnici bili so letos uže štirikrat takimenovani jour fixi s predavanji o raznih predmetih. Gosp. dr. Gregorec je govoril o Slovenskih Goricah, gosp. dr. Serbec je predčital lepo srbsko pesen iz Vuk-Karadžičeve zbirke, gosp. Lautar nas je razveselil z razlaganjem o spektralnej analizi in gosp. dr. Pajek zanimljivo opisoval noše štajerskih Slovencev. Bodi hvala vsem! — Leseni most popravljajo prav počasi; zaradi tega je tudi flosarjem po Dravi voziti prepovedano od Ruš do Melja. „Slov. Gosp.“

temu je znano, kako slabo kuhana jedila mora kmet použivati. In zakaj? zato, ker njegova žena kuhati ne zna. Dosti kmetie je, ki niti navadnega močnika skuhati ne znajo, ki niti ne vedó, kdaj je krompir kuhan. Da bi znale dober in tečen kruh speči, tega še omeniti ne smem. In žena, ki zna narediti dober kruh, sluje uže po celej fari.

Navadno ali vsaj v boljših hišah najde se vse potrebno za dobro kuho: je mast, je mleko, so jajca, je moka, so piščeta, je svinjina, je sočivje; ali kaj pomaga, gospodinja-kuharica ne ve s tem ravnati, potratila je dosti, na mizo pa prinesla jed, ki niti za jesti nij, tem manj okusna.

In tako bolehalo ljudje na slabem želodci, na pešanji krvi in moči. Smelo trdim, da bi veliko pripomoglo k boljšemu zdravju ljudstva, ako bi znale naše kmetice bolje kuhati. Sicer pa velja ta opomba tudi nekaterim gospodinjam višjega stanu, ne samo kmeticam.

Še druge slabe navade pri kmetih pisatelj nij pozabil omeniti, one grde navade namreč, da se jedi

prinašajo v velikih skledah na mizo, iz katerih vsa družina, gospodar, gospodinja, otroci, dekle, hlapi in včasih še delavci, vsak s svojo žlico zajemajo ter po skledi brodijo. To, pravi, je neslastno in škodljivo, ker se lahko dobijo nalezljive bolezni.

Govoreč o sestavi zdravega zraka in o dihanji sploh priporoča gospodinjam, da naj tudi po zimi pridno okna odpirajo ter za dober zrak skrbé, ker čist in dober zrak je človeku za zdravje tako potreben, kakor dobra jed in svitloba.

Nobeden nijma se boriti zoper tolike predsodke, kakor zdravnik, ako hoče, da njegova obvelja. Omenim le, kakšen strah ima ljudstvo pred frišnim zrakom pri boleznih z veliko vročino. Navadno re-veža-bolnika, ki mora itak vsled bolezni strašno vročino trpeti, odevajo še s kožuhi pri najhujši poletinski vročini. Ali je čudno, da se mu v glavi zmeša, ter da začne noreti? — Pri tej priliki naj povem prigodbico iz svoje prakse. Prišel sem pred leti v neko vas, kjer so hudo razsajale osepnice. Močno so ljudje umirali, akoravno so se kar je bilo moč

gorko držali. Na jedenkrat pride jednemu bolniku na um, da je znabiti vendar nespametno, da ga njegovi bližnji kar skuhati hočejo, poskoči iz postelje, beži iz sobe ter se uleže, kakor je bil dolg in širok v sneg, — kar mu je, kakor je sam pravil, prav dobro delo! Cela vas ga je uže obsodila k smrti; a on je ozdravil, drugi pa so pomrli. — Od tega časa se nij v tej vasi nobeden več protivil, ako sem ukazal, da se imajo cunje v mrzlo vodo namočene bolniku pridno pokladati na glavo.

Na nekem drugem kraji svoje knjižice pravi g. spisatelj na dalje, da imajo hudi dušni pretresi baš isti škodljivi upliv na zdravje matere in otroka, kakor slabe jedi in močne pijače. Najškodljivejše so strasti, prouzročene po nesrečnih zakonih. Mimgredé omeni, kako se na deželi sklepajo zakoni. — Mož samec hoče bogato ali vsaj lepo dekle za ženo vzeti, gre prej, ko se prepriča, ali ga ona ljubi ali vsaj spoštuje, k starišem snubit ali pošlje snubača za sebe. Stariši ne vprašajo, nij-li mož prestar, je-li značaje, imata-li se rada, ne bode-li jima do-

— (Premembe v lavantinske škofiji.)  
Prestavljeni so gg. kaplani: Ignacij Rom v Mozirje,  
Miha Strašek v Rečico, Miha Šmid v Ljubno.

### Telegram „Slovenskemu Narodu“:

Berolin 15. decembra. „Norddeutsche“  
konstatuje, da kažejo Francozi povsod mržnjo  
proti nemškim obrtnim proizvodom, zaradi tega  
namerava se povišati carina na peneča se  
(moussirende) vina in na tako imenovane „articles  
de Paris“.

### Izpred porotnega sodišča.

V Ljubljani 13. decembra.

(Dalje in konec.)

Prvi zatoženec Andrej Juhant je jako komična  
in originalna oseba. Majhne postave, osivelih las  
in enajstih brk; oblečen v bele obnošene hlače, ka-  
tere je gotovo kupil na starinarskem trgu in katere  
so služile kakemu ljubljanskemu „kavalirju“ v bolj-  
ših časih, je jako ponosen in zelo zgovoren. Na  
vsako vprašanje predsednika odgovarja jako korajžno.  
Predsednika vsikdar pri odgovoru nazivlje „Časti  
vredni“ ali pa „Visokočastiti gospod prezident“.  
Vprašan, se-li natolcevanega hudodelstva krivega  
spozna, to odločno zanikava. Zatoženec in sin de-  
lala sta pri nekej mlinarici, na katere ime se  
pa ne more več spomniti, in ker je on potožil,  
da bode slab zaslužek, stisnila mu je mlinarica na  
tihem v roko priboljšek v podobi štirih goldinarjev,  
zaradi katerih je danes obtožen in uže toliko časa  
zaprt. Neznana mlinarica se je svojega krutega  
moža bala in mu zaradi tega zatrdila, da ne sme  
ničesa o poboljšku povedati, da ne bode hudi mli-  
nar zopet razgrajal. Skril je novce od posta do  
„afertnega dneva“, češ, ako bi žena njegova izvedela,  
da ima kaj spravljanih novcev, bi takoj hotela, da  
jej kupi kak „facanetel“. On je mislil, da bode  
hranil in potem kupil kozo, da bode kaj mleka pri  
hiši in ne bode treba njemu in njegovej družini,  
ker se bode delalo iz kozjega mleka tudi maslo,  
več jesti nezabeljenih jedi. A nij šlo s štedenjem  
izpod rok, kakor je mislil, in ko je šel na „afertni  
dan“ v Šmartno, kjer je bilo „žegnanje“, šel je z  
ženo in sinom v gostilno. Nij hotel zapravljeti, a go-  
stilničarka je jako ponujala dobro juho. Dolgo je  
premišljeval, bi ali ne bi; konečno je le zmagal  
lačni, juhi in mesu odtujeni želodec in ukazal je  
je prinesiti, dasiravno mu je bilo žal, da je s tem  
uničena dolga nada, da bode koza pri hiši in žganjci  
ne več suhi, ampak masleni. Žena, abotna ženska,  
kakor jo nazivlje zatoženec, hotela je imeti glavnik,  
in misleč, da ne bo veljalo Bog ve kaj, dovolil je,  
da ga kupi. Soli pa treba pri vsakej hiši, kakor  
tudi moke, zato se je on sam napotil oboje kupit.  
Tolarčkov-goldinarjev nijso hoteli nikjer obdržati,  
pravi zatoženec, nego vrnilo so jih ali precej in vzeli  
kupljeno blago nazaj, ali pa na dom poslali po  
denar. „Častitljiv gospod prezident,“ pravi zatože-  
nec, „ako bi jaz hotel goljufati s slabim denarjem,  
ne bil bi šel v Šmartno, kjer me poznajo vsi ljudje,

ampak šel bi s slabim denarjem v hribe jajca skup-  
ljavat, kjer me nikdo ne pozna.“ Ko je izvedel,  
pravi zatoženec, da nijso goldinarji-tolarčki pravi,  
takoj jih je zabrusil v „tuf“ in zgodila se mu je  
nesreča, da je mej peterimi, mej katerimi je bil  
jeden pravi, pridržal jednega napačnega, pravega pa  
je s tremi slabimi vrgel v „tuf“. Le zaradi tega  
poslal je s ponarejenim srebrnim goldinarjem k mli-  
narici po moko, misleč, da je ta goldinar vendar  
pravi. Uta v hosti služila je le zato, kadar je šel  
dež, ali pa da so v njej kuhali. Denarja nijso delali  
v njej nikoli. To sta si izmislila le Breznika, ka-  
tera sta sama ponarejala srebrne goldinarje, vso  
krivdo pa hotela zvrniti na Juhantovo rodovino.  
Nikdar nij naročil modela pri starem Brezniku,  
nikdar kazal ponarejenih goldinarjev, to je vse laž.  
Če so žena, on in sin rekli, da je žena dobila pon-  
arejene tolarje v Ljubljani, ko je menjala petak, stor-  
il je zatoženec to le zaradi tega, ker nij hotel  
ogrditi hiše mlinarice, ki je dala slab denar za po-  
boljšek in da bode prej „verhōra“ konec. Da bi  
bil uže jedenkrat s tremi meseci ječe kaznovan  
zaradi ponarejanja dvajsetic, tega se nič ne spo-  
mina. „O, da bi bila le mlinarica še živa!“ vzdihne  
zatoženec, „potem bi bil uže davno iz zapora in vse  
bilo bi izkazano!“

Ko mu predsednik pokaže slabi srebrni goldi-  
nar, model, odlomke svinca in model za dvajsetice,  
neče Andrej Juhant ni jedne stvari poznati, dasi-  
ravno mu predsednik zatrjuje in dokazuje, da so  
vse te stvari našli v koči, kjer sta on in njegov sin  
v gozdu stanovala, in blizu tam pod neko korenino.

Franjo Juhant pravi, da nij ničesa vedel o  
tem, da bi oče delali denar, in nij hotel ničesa po-  
vedati. Še le ko so ga pri izpraševanju pri sodnji  
v Kamniku topli, je povedal, da so mati menjali  
petak v Ljubljani in dobili slabe tolarje. Predsednik  
pl. Zhuber: „Kdo vam bode pa to verjel?“ Zatoženi  
molči. On šel je le po črnilo in potem po duhan,  
ker so ga oče poslali, a nikjer nijso hoteli goldinarja  
vzeti, rekši: za nič je.

Andrej Juhant pravi, da je mej potjo, ko so  
se peljali v Kamnik, rekel sinu, naj pove, da so  
mati denar dobili v Ljubljani, ko so petak menjali,  
da bo „verhōr“ prej pri kraju.

Janez Breznik ml. neče ničesa povedati, kje  
je dobil slabe goldinarje-tolarčke, katere je izdal.  
Pozvan od predsednika, naj govori resnico, meni:  
„kaj bode revež še gledal denar, ko komaj čaka, da ga  
dobi“. Ko ga predsednik opomni, naj pove resnico, ka-  
kor je to storil pri zaslišanju v Kamniku, se še nekoliko  
časa brani. A ko mu predsednik opomni, da bode za  
njega dosti bolje, ako ostane pri resničnej izpovedbi,  
pravi, da bode povedal resnico. Istina je, pravi zatože-  
nec, da je prišel Andrej Juhant k njegovemu očetu, naj  
mu napravi model za ponarejanje goldinarjev. Oče  
so odvrnili, da ne smejo takih stvari delati, a ko-  
nečno so se udali. Andrej Juhant je model kmalu  
prinesel nazaj rekoč, da je za nič, kajti črke na  
robu ponarejenih goldinarjev se poznajo in on (An-  
drej Juhant) si bode pripravil sam boljši model iz

mavca. Ko je prišel model nazaj, kateri je on ne-  
sel Juhantu v log, ulil je dva goldinarja in ju tudi  
hotel izdati, tudi oče so ulili dva, a mati so videvši  
delo vse pobrali, podobo in goldinarje in vrgli v  
peč rekoč, da take šušmarije, da bi bil človek še  
zaprt, ne trpe. Ko mu pokaže predsednik ponare-  
jeni goldinar, odgovori, da je ravno tak, kakor mu  
jih je kazal Andrej Juhant šest taci v gozdu.

Andrej Juhant ugovarja, da je vse laž, kar  
je Janez Breznik povedal. On in njegov oče sta  
sama zakopana v to hudodelstvo, zato pa skušata  
druge zakopati, da bi se sama izkopala. V obče  
pa pravi konečno stari Juhant prav diplomatično,  
da on neče in nikakor ne more gg. porotnikom in  
sodišču „komandirati“ prave misli.

France Breznik pravi, da je Andrej Juhant  
zmirom le za njim letal in ker je vedel, da je malo  
kovača, malo urarja in nekaj ključavničarja, mislil  
je, da zna vse napraviti. Odločno se je branil, a  
konečno ga je le premotil. Rekel mu je, da se dene  
pravi tolar na diljco in se napravi prva podoba, po-  
tem pa se obrne in gotova je tudi druga. Potem  
da je napravil model, pravi stari Breznik, a Juhant  
Andrej je rekel, da je vse za nič. „Firbec“ ga je  
gual in ulil je dva „tolarčka“, žena pa je vrgla vse  
vkup v peč, češ, da takih stvarij nikakor ne trpi.  
Sin je tudi dva naredil, o čemer pa on nij ničesar  
vedel. Andrej Juhant pokazal mu je tudi neko po-  
njem narejeno „mašinic“, kako se delajo dvajsetice,  
hvalivši se, da ima on (Juhant Andrej) boljši model,  
nego zna Breznik narediti.

Juhant Andrej vprašan, kaj ima na izpovedbo  
opomniti, reče: „Vse nij nič res. Doma so se prej  
zmenili, da bi lepši ven prišli, da bi bili „frej!“

Predsednik pl. Zhuber: „Ali pa veste da bodo  
„frej?“ Saj so vse obstali!“

Zatoženi Andrej Juhant: „Naj obstanejo kar  
hočejo, jaz pa ne morem, ker nijsem kriv, onadva  
lažeta. Častiti gospod predsednik! Prašam jih! Ko  
bi oni mene pisati učili in bi prišel kdo k njim,  
naj mu spišejo „prif“, ali bi pisaliarif oni sami,  
ali bi ga k meni učencu poslali, če sami bolje znajo  
pisati, kakor jaz. Vidijo, tudi jaz, če sem hotel de-  
lati „fovš“ denar, ne bom hodil k drugemu, da mi  
naredi model, ampak izvršil ga bom sam!“

Predsednik pl. Zhuber: „Tudi jaz znam, kako  
more škornja biti napravljena, da mi je prav, ali  
napraviti je sam vender ne znam, zatoorej pojdem  
k tistemu, ki to razume. Ravno tako šli ste tudi  
vi k Brezniku Francetu, o katerem ste vedeli, da zna  
boljši model napraviti, kakor vi.“

Elizabeta Juhant sicer ne taji, da je izdala  
sumni goldinar, a neče ničesa znati o tem, da bi  
jej bilo znano, da je goldinar ponarejen in sicer po  
njenem možu.

Zasliši se potem petnajst prič, katere vse po-  
trde glavne čine zatožbe.

Prebere se izjava c. kr. kovnega urada dunaj-  
skega, iz katere je razvidno, da so bili tolarčki iz  
svinca, cinka in antimona, jako slabo izdelani. De-  
želne sodnije svetovalec g. Ljudevik Ravnikar iz spi-  
sov, njemu znanih, še konstatuje, da je bil Andrej  
Juhant zaradi ponarejenja dvajsetic obsojen in ka-  
znovan 4. septembra 1851. l. pred ljubljansko po-  
rotno sodnijo na tri mesece teške ječe, razen tega  
pa še zaradi tatvine in teške telesne poškodbe na  
jedno leto teške ječe, in da je bil v preiskavi za-  
radi ponarejanja javnih upnih listov bankovcev.

Tudi Liza Juhant bila je uže kaznovana z za-  
porom dveh dnij zaradi razžaljenja časti in to pred  
malo časom. Porotnikom se stavi pet glavnih in  
ravno toliko dodatnih vprašanj. Glavna vprašanja  
merijo na to, so-li zatoženci krivi hudodelstva po-  
narejanja denarjev. Dodatna vprašanja pa, je-li bil  
kovani denar tako slabo narejen, da ga je lahko  
vsakdo spoznal.

Državnega pravdnika namestnik g. Mühleisen  
imel je, dasi je priseglo mej dvanajsterimi porot-  
niki najst slovenski, in da niti jeden vseh peterih  
zatožencev ne zna niti besedice nemški, svoj  
govor vendar v nemškem jeziku.

Zagovornika gg. dr. Munda in dr. Papež govo-  
rila sta slovenski, gg. dr. Pfefferer in dr. Sajo-

hodkov manjkalo? Oni jo obljubijo, kajti radi bi  
imeli hčer omoženo. Ona ga vzame, ker stariši to  
hočejo. Ali kmalu spoznata, da ne sodita skupaj.  
On zanemarja ženo in gospodarstvo, hodi v tovar-  
šije se kratkočasiti itd. Žena žalostna in pobita ali  
razdražena in jezna nijma veselja do življenja. Ble-  
dega in upadenega lica hira na duši in na telesu.  
Ne mara za moža, v strahu pred njim ne more mu  
odkritosrečna biti in začne ga črtiti. Ona mu očita  
nemarnost, on jo zmerja, beseda besedo prinese —  
in do tepeža pride. Take so navadno nepremišljene  
ženitve.

Da so gospodu pisatelju razmere na deželi  
dobro znane, priča nam njegova opomba o čuvanju  
otrok na deželi. On pravi, da vlada, kar se tega  
tiče, velika nemarnost.

Po zimi so ljudje večidel domá, in domačini  
postrežejo otroku, ako mati ali čuvarica ne more  
gledati na njega. Po letu pa imajo opraviti na polji,  
vsi odidejo od hiše, dete v spanje spravljeno in v  
zibel položeno ostane pa samo. Kadar se vzbudi in

nikogar pri sebi ne vidi, začne jokati, joka tako  
dolgo, da se utruji in v svojej mokroti in nesnagi  
zopet zadremlje v kljub nadlegovajočim muham, proti  
katerim se ne more braniti, ako tudi ne spava, ker  
imá roke povite po neumni navadi matere. Časih  
mu muhe obsedejo lice tako gosto, da je zamorcu  
podobno.

Navadno je soba, v katerej leži dete, slabo  
zaprta ali celo odprta, da zamorejo domače in druge  
živali hoditi noter in ven. Perutnina ne dela škode,  
ako pa večja svinja pride, loti se otroka, in zgodilo  
se je, da mu je zgrizla noge do trebuha. Mrtvega  
so našli, in mati je bila za to kaznovana od sodnije.  
Tudi se je zgodilo, da je mačka legla na otrokovo  
lice in ga zadušila.

Omenimo naj še, da bode slovenska mati na-  
šla v tej knjižici dosti lepih in koristnih naukov,  
kar se tiče oskrbovanja otroka in njegovega razvoja  
na duši in telesu v prvih letih. Slovenske matere,  
sezite torej po tej knjižici in ravnajte se po njej!

Dr. D.

Porotniki so jednoglasno izjavili, da je Andrej Juhant kriv hudodelstva ponarejanja denarja, in da je jednakega hudodelstva kriv Janez Breznik, z 8 proti 4 glasom. Nekrivi so bili spoznani: France Breznik jednoglasno, France Juhant z 10 proti 2 glasom in Liza Juhant z 10 proti 2 glasom. Načelnik porotnikov bil je g. Franjo Kotnik z Vrda pri Vrhniki. Sodišče obsodilo je Andreja Juhanta na dve leti teške ječe, poostrene vsaki mesec s postom, Janeza Breznika pa na šest let teške ječe, poostrene vsaki mesec s postom. Obsodba je bila zaradi tega tako mila, ker so porotniki dodatna vprašanja, je-li vsakdo lahko spoznal, da je bil denar ponarejen, jednoglasno potrdili.

## Razne vesti.

\* (Polni naslov ruskega carja.) Po carskem ukazu, izdanem 3. novembra 1882 v Gačini, slôve polni naslov ruskega carja tako: Mi, po božjej milosti car in samodržec vseh Rusov, Moskve, Ki-jeva, Vladimira, Novgoroda, car Kazana, Astrakana, Poliske, Sibiriije, traškega Kerzoneza, Gruzije; gos-podar Pskova in veliki vojvoda Smolenska, Litav-ske, Volhinije, Podolije in Finske; knez Estnije, Li-vonske, Kuronske in Semgalena, Samogitije, Bjelo-stoka, Korelije, Tvera, Ingrije, Perma, Vjatke, Bul-garije in drugih; gospodar in veliki vojvoda Novgo-roda, Črnigova, Rjezana, Polozka, Rostova, Jaroslava, Udorije, Obdorije, Kordinije, Vitebskega, Mstislava in vseh severnih dežel; vladar in gospodar Iberije, Kartalinije, Kaborde in armenskega ozemlja; nasledni gospodar čerkeskih, beržkih in drugih knezov; go-spodar Turkestana, vojvoda Šlezvik-Holsteina, Stor-marna, Ditmaršena in Oldenburga itd.

## Meteorologično poročilo.

**A. V Ljubljani:**

| Dan          | Čas opazovanja                                                       | Stanje barometra v mm.                 | Temperatura                      | Vetrovi                                                             | Nebo                                  | Mokrina v mm.          |
|--------------|----------------------------------------------------------------------|----------------------------------------|----------------------------------|---------------------------------------------------------------------|---------------------------------------|------------------------|
| 12. decembra | Ob 7. uri<br>zjutraj<br>ob 2. uri<br>popoldne<br>ob 9. uri<br>zvečer | 730·73 mm.<br>734·49 mm.<br>735·00 mm. | + 2·8° C<br>+ 5·4° C<br>+ 4·6° C | slaboten<br>jugozahod<br>slaboten<br>jugozahod<br>brez-<br>vetrije  | oblačno<br><br>lačno<br><br>oblačno   | 0·00 mm.<br><br>dežja. |
| 13. decembra | ob 7. uri<br>zjutraj<br>ob 2. uri<br>popoldne<br>ob 9. uri<br>zvečer | 735·64 mm.<br>735·74 mm.<br>736·12 mm. | + 3·6° C<br>+ 6·2° C<br>+ 6·2° C | slaboten<br>jugozahod<br>slaboten<br>jugozahod<br>slaboten<br>zahod | oblačno<br><br>oblačno<br><br>oblačno | 0·70 mm.<br><br>dežja. |
| 14. decembra | ob 7. uri<br>zjutraj<br>ob 2. uri<br>popoldne<br>ob 9. uri<br>zvečer | 736·24 mm.<br>736·34 mm.<br>736·96 mm. | + 2·2° C<br>+ 8·4° C<br>+ 9·0° C | slaboten<br>vzhod<br>slaboten<br>jugozahod<br>slaboten<br>jugozahod | oblačno<br><br>oblačno<br><br>oblačno | 0·00 mm.<br><br>dežja. |

### B. V Avstriji sploh:

Zračni pritisk je ostal večinoma nespremenjen, zelo nizek in je bil tudi precej enakomerno razdeljen; razloček med maksimum in minimum je bil le neznamenit. Vetrovi so bili jednak slabotni in so prevladovali še vedno južni in zahodni vetrovi. Temperatura se je večinoma za spoznanje vzdignila; že poprej nadnormalna, vspela se je še višje nad normale; ekstremna nij bila posebno in so bili razločki med maksimum in minimum le neznameniti. Nebo je bilo večinoma popolnem oblačno ali saj nestanovitno; vreme nezanesljivo, po nekaterih krajih pa še vedno neprenehoma deževno.

## Dunajska borza

dné 15. decembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

|                                |     |                                  |     |
|--------------------------------|-----|----------------------------------|-----|
| Papirna renta . . . . .        | 76  | gld. 15                          | kr. |
| Srebrna renta . . . . .        | 76  | " 75                             | "   |
| Zlata renta . . . . .          | 94  | " 70                             | "   |
| 5% marcna renta . . . . .      | 90  | " 85                             | "   |
| Akcije narodne banke . . . . . | 825 | " —                              | "   |
| Kreditne akcije . . . . .      | 283 | " 40                             | "   |
| London . . . . .               | 119 | " 15                             | "   |
| Srebro . . . . .               | —   | " —                              | "   |
| Napol. . . . .                 | 9   | " 47 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> | "   |
| C. kr. cekini . . . . .        | 5   | " 65                             | "   |
| Nemaške marke . . . . .        | 58  | " 55                             | "   |

Izdatelj in odgovorni urednik **Makso Armlič**.

|                                            |          |     |    |
|--------------------------------------------|----------|-----|----|
| 4% državne srečke iz l. 1854               | 250 gld. | 118 | —  |
| Državne srečke iz l. 1864                  | 100      | 167 | 50 |
| 4% avstr. zlata renta, davka prosta        |          | 94  | 80 |
| Ogrska zlata renta 6%                      |          | 118 | 60 |
| " " 4%                                     |          | 85  | 20 |
| " " papirna renta 5%                       |          | 84  | 40 |
| 5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.       |          | 103 | —  |
| Dunava reg. srečke 5% 100 gld.             |          | 114 | 50 |
| Zemlj. obč. avstr. 4% zlati zast. listi    |          | 118 | 70 |
| Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice |          | 98  | 10 |
| Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice  |          | 104 | 50 |
| Kreditne srečke                            | 100 gld. | 174 | 50 |
| Rudolfove srečke                           | 10       | 19  | —  |
| Akcije anglo-avstr. banke                  | 120      | 116 | 60 |
| Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.        |          | 216 | 50 |

Št. 18,702.

(770—3)

## *Razglas.*

Proračuni dohodkov in stroškov za leto 1883  
mestne blagajnice, ljudske šolske zaklade, sirotinske  
zaklade, meščanske zaklade, ustanovne zaklade in  
pa zaklade o mestnem posojila so, kakor velewa ob-  
činski red za ljubljansko mesto, od 11. do 19. de-  
cembra t. l. v magistratnem ekspeditu razpoloženi  
za splošno pregledovanje in se bodo kakeršne koli  
opazke o tej zadevi tukaj sprejemale in od mestnega  
odborna pretehtovale, ki ima izdelati preudarke.

## Mestni magistrat v Ljubljani.

dné 9. decembra 1882.

Župana namestnik.

Umetne (574—31)  
zobe in zobovja

postavlja po najnovejšem ameriškem sistemu  
v zlato, vulkanitu ali celulojdu brez bolečin.  
**Plombira z zlatom itd.**

Zobne operacije izvršuje popolnem brez bolečin  
**zobni zdravnik A. Paichel,**  
poleg Hradskega mostu, v I. nadstropji.

# Elektropatično blago.

**V raznih državah patentirano in postajno varovano.**

Po principu Volta-jevega sklada in uvaževaje terapijske učinke na živce izdelujem uložne podplate, hrbtnske plošče itd., katere so se po mnogih skušnjah obnesle prav vspešno pri **mrzlih nogah, reymatičnih, protinskih bole- stih, pričenjajočih se boleznih v hrbtnem mozgu** in drugih živcih.

|                                        |                                          |    |      |            |
|----------------------------------------|------------------------------------------|----|------|------------|
| <b>Elektropatični uložni podplati,</b> | dejani mej nogovico in                   |    |      |            |
|                                        | čevlji. Pri naročilu naj se pove natanko |    |      |            |
|                                        | mera nogi. . . . .                       | 10 | mark | za par.    |
| <b>Elektropatične čeljustne plošče</b> |                                          | 6  | "    | " "        |
| "                                      | hrbtenske " (položene ob sam život)      | 12 | "    | " " jedno. |
| "                                      | želodčne pasice, " " " "                 | 12 | "    | " " "      |
| <b>Elektropatični životni pasovi</b>   | " " " "                                  | 20 | "    | " " jeden. |

**Avgust Wienand v Pforchajmu (Baden),**  
tovarna električnega in elektropatičnega blaga.

**Iščejo se zastopniki za vsa večja mesta.**

(676—5)

# TRŽAŠKA razstavina LOTERIJA.

**1000 dobitkov**  
v vrednosti  
**gld. 213.550.**

Loz 50 kr.

**1000 dobitkov**  
v vrednosti  
**gld. 213.550.**

- |                    |                                                            |
|--------------------|------------------------------------------------------------|
| 1. glavni dobitok: | <b>v gotovem 50.000 gld. ali 8800 cekinov.</b>             |
| 2. glavni dobitok: | <b>v gotovem 20.000 gld. ali 3500 cekinov.</b>             |
| 3. glavni dobitok: | <b>v gotovem 10.000 gld. ali 1750 cekinov.</b>             |
| 4. glavni dobitok: | <b>ovratnik in uhani z briljanti, vrednost 10.000 gld.</b> |

**Štirje dobitki:** Kinč od zlata z briljanti in biseri v vrednosti **po 5000 gld.**

**Pet dobitkov:** Različne stvari za kinč v vrednosti po 3000 gld.

**987 dobitkov v vrednosti po 1000, 500, 300, 200, 100, 50 in 25 goldinarjev.**

# Srečkanje 5. januarja 1883.

**Cena jednemu lozu 50 kr.**

(783—2)

Naročila s pridjanimi 15 kr. za poštnino naj se pošiljajo na

TRST, P. Grande 2. **loterijski oddelek tržaške razstave** TRST, P. Grande 2.

➡ Kdor hoče loze razprodajati, obrne naj se takoj na predstoječo adresu. ➡

Lozi dobivaje se v Ljubljani pri slavnej kranjskeje eskomptnej banki, pri  
J. C. Luckmannu, Edv. Mahru in Jan. Ev. Bučarjevih naslednikih.

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“.